

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 47/2010-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. mája 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti A., s. r. o., právne zastúpenej advokátom JUDr. D. K., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Zvolen v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 67/08 (predtým vedenom pod sp. zn. 7 Rob 362/07) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti spoločnosti A., s. r. o., **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 47/2010-7 zo 4. februára 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady

Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti A., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Zvolen (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Cb 67/08 (predtým vedenom pod sp. zn. 7 Rob 362/07).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že 13. septembra 2007 podala na Okresnom súde Zvolen návrh na vydanie platobného rozkazu. Okresný súd po viac ako šiestich mesiacoch, konkrétne 7. apríla 2008, vydal platobný rozkaz, ktorý však nenadobudol právoplatnosť. Sťažovateľka sa na okresnom súde domáhala vyznačenia právoplatnosti upomienkami a na nečinnosť upozornila listom z 1. marca 2009 označeným ako žiadosť o prešetrenie prietáhov v konaní. Predsedníčka okresného súdu listom zo 6. marca 2009 odpovedala s tým, že sťažnosť na neúmerne prietahy je bezdôvodná. Podľa názoru sťažovateľky od podaného návrhu nebolo za 12 mesiacov v spore rozhodnuté a za viac ako osem mesiacov nebolo od prerokovania sporu do oddialenia v spore pojednávané. Nekonaním súdu bola sťažovateľke spôsobená škoda, keď sa od odporcu nemôže domôcť finančnej čiastky, ktorú musel uhradiť zo svojich peňazí.

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd vo Zvolene v konaní vo veci 9Cb/68/2008, predtým 7Rob 362/2007 porušil právo sťažovateľa A. s. r. o. na prerokovanie veci a rozhodnutie sporu bez zbytočných prietáhov, priznané mu čl. 48 ods. 2 Ústavy SR

titulom porušenia jeho práv priznáva mu odškodné v čiastke 3 319 € a úhradu trov konania na Ústavnom súde za 2 úkony po 105,42 € a 2 x paušál po 634 € spolu 223,52 €

Okresný súd sa zaväzuje bez ďalších prietáhov pokračovať v prejednaní sporu.“

V rámci prípravy pojednávania sa na základe žiadosti ústavného súdu k opodstatnenosti prijatej sťažnosti písomne vyjadril Okresný súd Zvolen, zastúpený jej

predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 439/10 z 29. marca 2010, pričom sťažovateľka nevyužila svoje právo vyjadriť sa k prijatej sťažnosti, avšak jej právny zástupca súhlasil s tým, aby v danej veci bolo upustené od ústneho pojednávania.

Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedla, že sťažnosť na prietahy v konaní vo veci sp. zn. 9 Cb 67/08 (predtým vedenom pod sp. zn. 7 Rob 362/07) nie je dôvodná, keďže vec bola právoplatne skončená 19. februára 2009.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu dotknutého súdneho spisu.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 9 C 67/08 (predtým vedeného pod sp. zn. 7 Rob 362/07):

Dňa 19. septembra 2007 podala sťažovateľka okresnému súdu návrh na zaplatenie 34 856,50 Sk s príslušenstvom proti odporcovi E. I. (ďalej len „odporca“).

Výzvou z 5. februára 2008 okresný súd požiadal sťažovateľku o zaslanie fotokópií faktúr, ktoré v návrhu na začatie konania uviedla ako dôkazné prostriedky, ale k samotnému návrhu ich nepriložila. Zároveň okresný súd vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

Dňa 18. februára 2008 sťažovateľka zaplatila súdny poplatok za návrh na začatie konania v sume 2 088 Sk a zároveň 19. februára 2008 doplnila svoj návrh o požadované doklady.

Okresný súd 7. apríla 2008 vydal platobný rozkaz, ktorým vyhovel návrhu sťažovateľky. Platobný rozkaz bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľky 22. apríla 2008. Odporcovi sa platobný rozkaz doručiť do vlastných rúk nepodarilo, zásielka sa vrátila súdu ako nedoručená po uplynutí odbernej lehoty.

Dňa 30. mája 2008 okresný súd vykonal opätovné doručovanie platobného rozkazu odporcovi prostredníctvom pošty, pričom zásielka bola vrátená súdu z dôvodu neprevzatia v odbernej lehote.

Dňa 10. júla 2008 okresný súd požiadal o doručenie platobného rozkazu prostredníctvom Obvodného oddelenia Policajného zboru vo Z. (ďalej len „polícia“). Zásielka bola okresnému súdu vrátená z dôvodu, že odporca na adrese uvedenej v návrhu na začatie konania nebýva.

Dňa 10. septembra 2008 okresný súd opätovne požiadal o doručovanie platobného rozkazu prostredníctvom polície. Zásielka bol vrátená z dôvodu, že odporca by sa mal podľa informácií zdržiavať na adrese K. 37, Ž.

Okresný súd vykonal 10. októbra 2008 doručovanie platobného rozkazu prostredníctvom pošty na novozistenú adresu odporcu. Zásielka bola súdu vrátená z dôvodu neprevzatia v odbernej lehote.

Dňa 30. januára 2009 okresný súd vykonal opätovné doručovanie platobného rozkazu prostredníctvom pošty, pričom odporca platobný rozkaz s návrhom na začatie konania prevzal 3. februára 2009.

Dňa 19. februára 2009 platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že napadnuté konanie pred okresným súdom nie je ukončené, vykazuje zbytočné priet'ahy z dôvodu, že vydaný platobný rozkaz nenadobudol právoplatnosť. Zo spisu okresného súdu sp. zn. 9 Cb 67/08 a z písomného stanoviska predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 439/10 z 29. marca 2010 však vyplýva, že posudzované súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľky malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, bolo na základe právoplatného platobného rozkazu ukončené 19. februára 2009.

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Pokiaľ ide o prietahy v konaní, ktoré sa týkajú namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd tieto námietky na základe predmetnej sťažnosti preskúmať nemohol, pretože po zadovážení súvisiaceho spisu vyšlo najavo, že sťažovateľka svoju sťažnosť nepodala v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto ustanovenia sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Napadnuté konanie bolo právoplatne skončené 19. februára 2009, sťažovateľka sa napriek tomu na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou až podaním z 22. júla 2009, t. j. oneskorene a teda v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľka označila za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jej sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2010